NORAKSTS
Lieta Nr. A42521507
A 0915-10/2

SPRIEDUMS
Latvijas tautas vārdā

Rīgā 2010.gada 28.aprīlī

Administratīvā rajona tiesa
šādā sastāvā: tiesnese S.Audzere,

piedaloties pieteicējas sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Izglītības apgāds" pārstāvjiem *A.S.* un *J.E.*, atbildētājas Latvijas Republikas pusē pieaicinātās iestādes Ministru kabineta pilnvarotajam Izglītības un zinātnes ministrijas pārstāvim *K.C.* un atbildētāja pusē pieaicinātās iestādes Finanšu ministrijas pārstāvei *Z.Ķ.*, trešās personas valsts akciju sabiedrības „Valsts nekustamie īpašumi" pilnvarotajai pārstāvei *G.G.*,

atklātā tiesas sēdē izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta, pamatojoties uz sabiedrības ar ierobežotu atbildību (turpmāk – SIA) „Izglītības apgāds" pieteikumu par Ministru kabineta 2007.gada 2.maija rīkojuma Nr.237 (protokols Nr.26 2.§) atcelšanu un jauna administratīvā akta izdošanu.

Aprakstošā daļa

[1] Ministru kabinets (turpmāk arī – atbildētājs) 2007.gada 2.maijā izdeva rīkojumu Nr.237 „Par atteikumu nodot privatizācijai valsts īpašumu */adrese/*" (turpmāk – Rīkojums).

Rīkojums pamatots ar Valsts un pašvaldību īpašuma privatizācijas un privatizācijas sertifikātu izmantošanas pabeigšanas likuma (turpmāk – Privatizācijas pabeigšanas likums) 6.panta trešo un piekto daļu un Valsts pārvaldes iekārtas likuma 6., 9. un 10. panta trešo un ceturto daļu.

Rīkojumā norādīts, ka valsts īpašuma objekta privatizācija būtu neatbilstoša valsts un sabiedrības interesēm, jo netiktu ievērots samērīguma princips un valsts un sabiedrības intereses netiktu īstenotas pilnā apmērā. Ja valsts īpašuma objekts kļūtu par privātīpašumu, telpu nomas maksa atbilstu komersantu peļņas gūšanai pielīdzinātām nekustamā īpašuma tirgus cenām. Līdz ar to ministrijas padotības iestāžu darbības nodrošināšanai nepieciešamo telpu nomāšana būtu saistīta ar papildu finanšu ieguldījumiem no valsts budžeta līdzekļiem, jo ministrijas rīcībā nav citu atbilstošu telpu.

[2] Administratīvajā rajona tiesā 2007.gada 7.jūnijā saņemts SIA „Izglītības apgāds" (turpmāk – pieteicēja) pieteikums. Ar Administratīvās rajona tiesas tiesneša 2007.gada 14.jūnija lēmumu ierosināta administratīvā lieta par Rīkojuma atcelšanu un jauna administratīvā akta izdošanu. Pieteicējs vēlas, lai privatizācijai tiktu nodotas valsts nekustamais īpašums */adrese/*, kas sastāv no zemes gabala 1233 m^2 platībā (zemes vienības kadastra apzīmējums */kadastra apzīmējums/*), uz kuru atrodas piecstāvu ēka (būves kadastra apzīmējums */kadastra apzīmējums/*) un pagrabs zem pagalma (būves kadastra apzīmējums */kadastra apzīmējums/*) (turpmāk arī – Nekustamais īpašums). Pieteicēja pieteikumā norāda turpmāk minētos apsvērumus.

[2.1] Rīkojums neatbilst Privatizācijas pabeigšanas likuma 6.panta piektās daļas prasībām. Rīkojumā nav norādīts, kādas konkrētas valsts pārvaldes funkcijas izglītības un zinātnes politikas jomā veikšanai objekts ir nepieciešams. Likuma formulējums prasa, lai atteikuma gadījumā būtu norādīts, *konkrēti kāda valsts pārvaldes funkcija* tiks veikta, nevis kādas sfēras funkciju, iespējams, varētu veikt. Rīkojuma 3.7.punktā minētais, ka īpašums tiks izmantots ministrijas struktūrvienību un padotības iestāžu izvietošanai, nav uzskatāms par valsts pārvaldes funkciju vai devumu, kas īstenotas izglītības un zinātnes politikas jomā, un kura veikšanu nav spējīgs nodrošināt tirgus.

Turklāt Ministru kabinets 2007.gada 2.maijā nav jautājumu par privatizācijas ierosinājumu skatīji pēc būtības, bet gan tikai apstiprinājis Izglītības un zinātnes ministrijas sagatavoto rīkojuma projektu.

[2.2] Rīkojums pārkāpj privātpersonas tiesību ievērošanas principu un procesuālā taisnīguma principu. Rīkojuma 3.punktā uzskaitīti lietas faktiskie apstākļi, uz kuriem balstīts Rīkojuma 7.punktā izdarītais secinājums - ka objekta privatizācija būtu neatbilstoša valsts un sabiedrības interesēm. Tomēr Rīkojumā nav atspoguļoti lietas faktiskie apstākļi, kas ataino pieteicējas intereses un to ierobežojumu, tādējādi nav iespējama šo ierobežoto interešu apmēra noskaidrošana un samērošana ārvalsts un sabiedrības ieguvumu. Šāda vienpusēja faktu izklāsta cēlonis ir fakts, ka šo vairāk nekā piecu gadu laikā (kopš 2002.gada 23.janvāra) ne reizi administratīvā procesa ietvaros nav uzklausīts pieteicējas viedoklis. Pieteicēja arī nav tikusi aicināta uz Ministru kabineta sēdi, kurā tika lemts par tā iesniegto privatizācijas ierosinājumu.

Rīkojums pārkāpj vienlīdzības principu. Šajā laikā atbildētājs ir piekritis privatizēt virkni līdzīgu nekustamo īpašumu, kas arī ir Izglītības un zinātnes ministrijas valdījumā (piemēram, īpašums Vingrotāju ielā l, Rīgā), un kas būtu tikpat (ne)noderīgs un (ne)pieciešams valsts pārvaldes funkciju veikšanai. Arī ēkā Vingrotāju ielā l telpas nomā Izglītības un zinātnes ministrijas struktūrvienība - Sporta pārvaldes Specializētās vingrošanas skola, kas ministrijas uzdevumā īsteno profesionālās ievirzes sporta izglītības programmu.

[2.3] Rīkojumā nav atspoguļoti visi faktiskie apstākļi. 1992.gadā, kad Nekustamais īpašums tika nodots apsaimniekošanā valsts uzņēmumam ,,Izglītības apgāde", ēka */adrese/* bija avārijas stāvoklī. Ēkā daļā telpu nebija grīdas, pārsedzes bija ieliekušās telpas nevarēja izmantot, neradot risku tajā esošo cilvēku dzīvībai. Tāpēc sākotnēji ēku */adrese/* valsts uzņēmums ,,Izglītības apgāde" izmantoja bez atlīdzības, visu no nomniekiem iegūto nomas maksu izmantojot ēkas glābšanai no sabrukšanas un ēkas remontam.

1996.gadā valsts uzņēmums ,,Izglītības apgāde" tika privatizēts, un 2001.gada 13.decembrī tika pārjaunots Nekustamā īpašuma nomas līgums. Pieteicēja turpināja ieguldīt nozīmīgus līdzekļus Nekustamajā īpašumā. Bez šiem ieguldījumiem Nekustamais īpašums, iespējams, būtu gājis bojā.

2002.gada 23.janvārī, kad pieteicēja iesniedza privatizācijas ierosinājumu, Nekustamais īpašums ne valstij, ne pašvaldībai nebija nepieciešama. Turklāt tās apsaimniekošana joprojām prasīja būtisku ieguldījumu veikšanu. 2002.gada 23.janvāra privatizācijas ierosinājumu atbalstīja visas kompetentās valsts struktūras, tomēr ierosinājums bez tiesiska pamata netika savlaicīgi izskatīts Ministru kabinetā.

Pēc 2002.gada janvāra, kamēr it kā tika lemts par iesniegto privatizācijas ierosinājumu, pieteicēja turpināja apsaimniekot Nekustamo īpašumu un iznomāt telpas ēkā pēc saviem ieskatiem. Tieši šajā laikā - jau pēc privatizācijas ierosinājuma iesniegšanas - pēc Pieteicēja lēmumiem telpas konkursa kārtībā *par tā laika tirgus cenu* tika iznomātas ministrijas struktūrvienībām. Nepamatots ir apsvērums, ka nomas maksa pēc privatizācijas varētu pieaugt. Arī līdz šim telpas ir tikušas iznomātas un tiek iznomātas par attiecīgo ikreizējo tirgus cenu, kuras apmēru ne ministrijai, ne arī citām Valsts pārvaldes struktūrām nav tiesību ietekmēt.

Pieteicēja nelika šķēršļus Nekustamajā īpašumā izbūvēt papildus objektu, piemēram, invalīdu pacēlāju, jo šādu rīcību uzskatīja par ētisku. Tomēr tieši šī rīcība – atļaut izbūvēt invalīdu pacēlājus – šobrīd ir šķērslis ēkas nodošanai privatizācijai.

Rīkojumā nav atspoguļots fakts, ka nomnieki, tajā skaitā arī Izglītības un zinātnes ministrijas struktūrvienības, nomas līgumus ir slēguši uz nelielu termiņu. Tāpat Rīkojumā nav atspoguļots fakts, ka uzskaitītie nomnieki - četras (nevis piecas, kā kļūdaini norādīts Rīkojumā) Izglītības un zinātnes ministrijas struktūrvienības - veido tikai nelielu daļu no kopējā nomnieku skaita (kopējais nomnieku skaits - 26) un aizņem tikai nebūtisku daļu no Nekustamā īpašuma platības. Ar visiem minētajiem nomniekiem nomas līgumi slēgti pēc privatizācijas ierosinājuma iesniegšanas. Vairākām uzskaitītajām ministrijas struktūrvienībām nomas līguma pamattermiņi vai nu jau ir beigušies, vai beigsies tuvākajā laikā. Rīkojuma pieņemšanas dienā daži no minētajiem nomniekiem jau telpas */adrese/* atbrīvojuši.

Rīkojumā ir minēta nepatiesa informācija, ka valsts aģentūra „jaunatnes starptautisko programmu aģentūra" ir Izglītības un zinātnes ministrijas pārraudzībā esoša iestāde. Minētā iestāde ir Bērnu un ģimenes lietu ministrijas pārraudzībā.

[2.4] Nomas līgums starp izglītības un zinātnes ministriju un pieteicēju ir noslēgts līdz 2026.gada 31.decembrim. Pēc 20 gadiem, kad šis nomas līgums būs beidzies, nav zināms kādas valsts pārvaldes funkcijas būs iespējams veikt šajā īpašumā un vai ēkas stāvoklis būs apmierinošs. Nav pamata uzskatīt, ka šo funkciju – telpu iznomāšanu ministrijas struktūrvienību un padotības iestāžu izvietošanai, nevarēs nodrošināt tirgus.

[2.5] Rīkojumā nav iekļauti lietderības apsvērumi. Nepamatots ir Rīkojumā paustais viedoklis, ka nekustamā īpašuma privatizācijas gadījumā netiktu ievērots samērīguma princips. Rīkojumā nav izvērtēts un ņemts vērā fakts, ka pieteicēja visus šos gadus, kamēr turpināja nomāt īpašumu, tiesiski paļāvās, ka šis nekustamais īpašums tiks nodots privatizācijai. Tādējādi - pieteicēja neiegādājās citu līdzvērtīgu īpašumu.

Visi apstākļi, kas minēti kā atteikuma pamats, ir radušies pēc privatizācijas ierosinājuma iesniegšanas, tādējādi nevar būt par pamatu atteikumam privatizēt Nekustamo īpašumu. Papildus pieteicēja norāda, ka Rīkojumā atbildētājs nav izvērtējis un pamatojis, kāpēc valstij un sabiedrībai šobrīd nav vajadzīgi ievērojamie līdzekļi, ko tā varētu gūt no nekustamā īpašuma privatizācijas.

[3] Administratīvajā rajona tiesā 2007.gada 18.jūlijā saņemts atbildētāja rakstveida paskaidrojums par pieteikumu. Atbildētājs paskaidrojumā norāda, ka pieteikumu neatzīst un lūdz to noraidīt. Paskaidrojumā norādīti turpmāk minētie apsvērumi.

[3.1] Rīkojuma 3.7.apakšpunkts paredz, ka, beidzoties ministrijas un pieteicējas 2001.gada 13.decembrī noslēgtajam valsts īpašuma objekta nomas līgumam, valsts īpašuma objekts tiks izmantots ministrijas struktūrvienību un padotības iestāžu izvietošanai. Kā piemērs tam, ka ministrijas padotībā esošām iestādēm ir nepieciešamas telpas, Rīkojuma 3.5.apakšpunktā norādītas valsts pārvaldes iestādes, kas nomā telpas */adrese/*.

Iestādes nolikumā minēto valsts funkciju īstenošanai ir nepieciešams attiecīgs tehniskais nodrošinājums, tajā skaitā, biroja telpas. Pašlaik vairākām ministrijas padotībā esošām iestādēm nav citas alternatīvas, kā nomāt biroja telpas to darbības nodrošināšanai, taču pēc 2006.gada 31.decembra, kad izbeigsies ministrijas un pieteicējas nomas līgums, ministrijai būs tiesības biroja telpas nodot tās padotībā esošām iestādēm bez atlīdzības. Šāda rīcība atbilst likuma "Par valsts un pašvaldību finansu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanu" 3.panta pirmās daļas prasībām, kas paredz, ka valsts iestādēm jārīkojas ar finanšu līdzekļiem un mantu lietderīgi, tas ir, rīcībai jābūt tādai, lai mērķi sasniegtu ar mazāko finanšu līdzekļu un mantas izlietojumu.

Rīkojuma 3.5.punktā norādītajām iestādēm ir plašas valsts funkcijas, tādēļ Rīkojumā ir norādīta vesela valsts funkciju joma, kuru skar valsts īpašuma objekta privatizācija.

[3.2] Pieteicējas apgalvojums, ka Ministru kabineta 2007.gada 2.maija sēdē atbildētājs nav skatījis pēc būtības jautājumu par valsts īpašuma objekta nodošanu privatizācijai ir nepamatots. Saskaņā ar Ministru kabineta komitejas 2006.gada 30.oktobra sēdes protokolu (prot. Nr.42 7.§ (TA-2429)) izskatīšanai Ministru kabineta sēdē tika virzīts Ekonomikas ministrijas sagatavotais rīkojuma projekts un ministrijas sagatavotais rīkojuma projekts vienlaikus ar rīkojuma projektu "Par Ministru kabineta 1994.gada 22.novembra rīkojuma Nr.507 "Par nekustamo īpašumu */adrese/*" atzīšanu par spēku zaudējušu" (TA-1730 (2005)). Līdz ar to Ministru kabinetam bija iespēja pieņemt gan rīkojumu, kas paredz valsts īpašuma objekta privatizāciju, gan rīkojumu, kas paredz to saglabāt valsts īpašumā.

[3.3] Pieteicēja norāda, ka liela daļa no Rīkojumā uzskaitītajām institūcijām vairs nenomā telpas valsts īpašuma objektā. Lai gan šāds fakts atbilst patiesībai, tas nekādā veidā neapliecina, ka ministrijai vai tās padotības iestādēm būtu zudusi vajadzība pēc nodrošinājuma ar telpām. Izglītības un zinātnes ministrijas štata vietas palielinās.

[3.4] Pieteicēja uzskata, ka, izdodot Rīkojumu, ir pārkāpts privātpersonas tiesību ievērošanas princips. Minētais princips skatāms kopsakarā ar samērīguma principu, un Ministru kabinets, ņemot vērā pieteicēja tiesiskās intereses, kā tas norādīts Rīkojuma 7.punktā, uzskata, ka valsts īpašuma objekta privatizācija būtu neatbilstoša valsts un sabiedrības interesēm.

[3.5] Pieteicējas uzskats, ka Rīkojums pārkāpj procesuālā taisnīguma principu, ir nepamatots. Ministru kabinetam nav iespējas uzaicināt katru ieinteresēto personu piedalīties sēdēs. Tomēr pieteicējai vienmēr ir bijušas tiesības rakstiski vērsties gan Ministru kabinetā, gan Izglītības un zinātnes ministrijā, kā arī valsts akciju sabiedrībā "Privatizācijas aģentūra".

[3.6] Pieteicējas uzskats, ka Rīkojums pārkāpj vienlīdzības principu, ir nepamatots. Ēka Rīgā, Vingrotāju ielā l, pirmkārt, ir sporta objekts un samērīguma princips, nododot nekustamo īpašumu Rīgā, Vingrotāju ielā l, privatizācijai, tika nodrošināts minētajam objektam nosakot privatizācijas nosacījumu - izmantot minēto nekustamo īpašumu sporta funkciju īstenošanai, saglabājot sporta kluba ēkā esošo sporta zāles un trenažieru zāles telpu skaitu, platību un augstumu. Nododot privatizācijai Nekustamo īpašumu nav iespējas, nosakot privatizācijas nosacījumus, vienlaikus nodrošināt valsts un sabiedrības interešu ievērošanu. Nepastāv tādi privatizācijas nosacījumi, kas nodrošinātu privātīpašuma izmantošanu valsts iestāžu vajadzībām bez atlīdzības. Šāda rīcība būtu pretrunā ar spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem. Izdodot Rīkojumu, valsts intereses ir nodrošināt iespēju valsts iestādēm bez atlīdzības lietot valsts īpašumu. Valsts īpašuma objekts pēc nomas līguma darbības beigām var tikt izmantots, neveicot ēkas rekonstrukciju un neieguldot būtiskus papildlīdzekļus.

[3.7] Nevar tikt saglabāta prakse nodot privatizācijai nekustamos īpašumus, kurus pēc tam valsts iestādes ir spiestas nomāt no privātīpašniekiem.

[3.8] Nomas līgumā nomas maksa par valsts īpašuma objekta lietošanu ir noteikta 6292,00 lati mēnesī. Taču faktiski pieteicēja šādu nomas maksu nepārskaita valstij, jo saskaņā ar nomas līguma 3.2.apakšpunktu nomnieks no šīs summas veic valsts īpašuma objekta uzturēšanu, kā arī veic derīgos un nepieciešamos ieguldījumus. Līdz ar to faktiski ēkas uzturēšanu veic Izglītības un zinātnes ministrija par saviem līdzekļiem (tas ir, līdzekļiem, kurus tā gūst no ēkas nomas). Nomas līguma noslēgšana uz 25 gadiem nevar būt par pamatu arī turpmākai valsts un sabiedrības interešu ignorēšanai, kas pašlaik izpaužas kā nepieciešamība nodrošināt daudzas valsts pārvaldes iestādes ar biroja telpām. Nomas līgums tika noslēgts, neņemot vērā iespējamo valsts pārvaldes iestāžu skaita un štata vietu skaita palielināšanos. Nav būtiskas nozīmes apstāklim, ka minētā valsts pārvaldes iestāžu skaita un štata vietu skaita palielināšanās notikusi pēc privatizācijas ierosinājuma iesniegšanas, jo lēmums par valsts īpašuma objekta nodošanu privatizācijai nekad nav ticis pieņemts.

[3.9] Spēkā esošie normatīvie akti nenosaka pieteicējas tiesības privatizācijas rezultātā iegūt konkrēto valsts īpašuma objektu. Saskaņā ar likuma "Par valsts un pašvaldību īpašuma objektu privatizāciju" 12.pantu konkrētā valsts īpašuma objekta privatizācija ir tikai pieteicējas tiesiska interese. Šādas intereses ierobežošana nevar tikt izvērtēta skaitliskā apmērā, tāpat arī skaitliski nevar tikt izvērtēts valsts un sabiedrības ieguvums, kas tiks gūts, izvietojot Rīkojuma 3.5.apakšpunktā minētās iestādes valsts īpašuma objektā. Arī Administratīvā procesa likuma 66.pantā lietotajiem apzīmējumiem "būtisks" un "ievērojams" ir subjektīvs raksturs.

[3.10] Nodrošinot ministrijas padotībā esošas iestādes ar telpām patstāvīgai lietošanai un taupot budžeta līdzekļus, kas valsts īpašuma objekta privatizācijas gadījumā būs jāmaksā par tā nomu, tiek panākta valsts interešu ievērošana, kas ir samērīga ar pieteicējas tiesisko interešu aizskārumu.

[3.11] Pieteicējai nebija pamata paļauties uz to, ka nekustamais īpašums tiks nodots privatizācijai, līdz Ministru kabinets nebija izdevis šādu rīkojumu. Tā kā iestāde, kuras kompetencē ir lēmuma pieņemšana - Ministru kabinets, nebija izteikusi solījumu nodot privatizācijai valsts īpašuma objektu, nav pamatota pieteicējas atsaukšanās uz tiesiskās paļāvības aizskārumu. Nav pamatots arī pieteicējas arguments, ka nekustamā īpašuma pirkšana par tirgus cenām ir mazāk izdevīga par nekustamā īpašuma privatizāciju un tādā veidā pieteicējai varētu rasties zaudējumi. Likuma "Par valsts un pašvaldību finansu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanu" 3.pants nosaka, ka valsts iestādēm jārīkojas ar finanšu līdzekļiem un mantu lietderīgi, tas ir, manta atsavināma un nododama īpašumā vai lietošanā citai personai par iespējami augstāku (respektīvi - tirgus) cenu.

[4] Ar tiesneša 2008.gada 3.novembra lēmumu, kas pieņemts tiesas sēdē, tika nolemts pieaicināt valsts akciju sabiedrību „Valsts nekustamie īpašumi” lietā trešās personas statusā.

[5] Ar Administratīvās rajona tiesas 2010.gada 12.februāra lēmumu nolemts Latvijas Republikas pusē pieaicināt otru iestādi – Finanšu ministriju. 2010.gada 19.marta paskaidrojumā Finanšu ministrija norāda, ka pieteicējas pieteikums ir nepamatots un noraidāms, un pievienojas Ministru kabineta 2007.gada 18.jūlija paskaidrojumam. Papildus Finanšu ministrija norāda, ka Nekustamais īpašums ir nepieciešams valsts iestāžu un institūciju izvietošanai, ņemot vērā Ministru kabineta 2009.gada 22.jūlijā ar Rīkojumu Nr.483 apstiprināto pasākumu plānu valsts pārvaldes sistēmas un civildienesta optimizēšanai. Valstij patlaban trūkst telpas valsts iestāžu izvietošanai, un tās ir spiestas iznomāt telpas no kapitālsabiedrībām un privātām personām, maksājot nesamērīgi augstas nomas maksas.

[6] Tiesa sēdē pieteicējas pārstāvji prasību uzturēja. Papildus pārstāvji norādīja, ka Valsts kancelejas Juridiskais departaments, iepazinies ar rīkojuma projektu, savā 2006.gada 17.janvāra atzinuma 6.punktā izteicis priekšlikumu rīkojumā noradīt, kādu tieši valsts pārvaldes funkciju un uzdevumu veikšanai vai publiskas personas komercdarbības nodrošināšanai nepieciešams saglabāt minēto objektu valsts īpašumā un nenodot to privatizācijai. Diemžēl, ne turpmākajos rīkojuma projektos, ne pašā Rīkojumā šīs pašas iestādes juristu priekšlikums nav ņemts vērā, apmierinoties ar vispārīgu, neko neizsakošu un likumam neatbilstošu formulējumu.

Laikā, kad tiek pieņemts nelikumīgais Rīkojums, spēkā ir cits Ministru kabineta rīkojums – 2006.gada 9.maija rīkojums Nr.319 „Par valsts nekustamā īpašuma vienotas pārvaldīšanas un apsaimniekošanas koncepciju", kura 8.3.1.punktā uzdots noteikt valsts nekustamos īpašumus, kuri ir nepieciešami izglītības un zinātnes funkciju nodrošināšanai, un saglabāt tos Izglītības un zinātnes ministrijas valdījumā. Šī paša rīkojuma 8.3.3.punkts saka, ka valsts nekustamos īpašumus, kuri netiek izmantoti izglītības un zinātnes funkciju nodrošināšanai, nodot Finanšu ministrijas valdījumā un valsts akciju sabiedrības „Valsts nekustamie īpašumi" pārvaldījumā. Ar valstij piederošo nekustamo īpašumu ir noticis otrais gadījums, proti, ar 2008.gada 3.septembra aktu tas ir nodots Finanšu ministrijas valdījumā un valsts akciju sabiedrības „Valsts nekustamie īpašumi" pārvaldījumā. Tādējādi nepārprotami apliecinot, ka to nemaz nav bijis un nav paredzēts izmantot izglītības un zinātnes funkciju nodrošināšanai, kā tas nepatiesi apgalvots apstrīdamajā rīkojumā.

Lietas materiāliem pievienots brīdinājumS par pieteicējas parādu par nekustamā īpašuma nomu. Pieteicēja šo parādu neatzīst, jo parāds ir radies pēc tam, kad pusotra gada laikā valsts akciju sabiedrība „Valsts nekustamie īpašumi" nav atļāvusies noslēgt pārjaunojuma līgumu, kurā būtu saskaņoti maksājumi un to apjomi. Pārjaunojuma līguma noslēgšana ir novilcināta, kas ir radījis zaudējumus pieteicējai tādā ziņā, ka viņi nav spējuši pienācīgi apsaimniekot un ieguldīt nepieciešamos līdzekļus.

Kādreiz Nekustamajā īpašumā bija piecas ar izglītību saistītas iestādes, pašreiz ēkā ir Studiju administrācija un bijusī Medicīniskā komisija. Šī gada jūlija beigās Medicīniskā komisija pārvāksies uz citām telpām.

[7] Tiesas sēdē atbildētāja pilnvarotās Izglītības un zinātnes ministrijas pārstāvis un atbildētāja pusē pieaicinātās iestādes pārstāve prasību neatzina. Pārstāvji papildus norādīja, ka pieteicēja ir strādājusi Nekustamajā īpašumā, Nekustamais īpašums tika nodots sākotnēji tās pārvaldīšanā un vēlāk tika nodots nomā. Taču šāda vēsturiski ilgstoša īpašuma pārvaldīšana nedod iespējas pretendēt uz īpašumu nākotnē. Pieteicēja mēģina pierādīt, ka viņai ir vairāk tiesību uz šo īpašumu, nekā valstij.

Ministru kabineta Rīkojums satur norādi uz to, ka īpašums nav privatizējams, jo tas nepieciešams valsts pārvaldes funkciju veikšanai izglītības un zinātnes politikas jomā. Saskaņā ar Valsts pārvaldes iekārtas likumu, to skatot kopā ar Ministru kabineta 2004.gada 16.septembra noteikumiem Nr.528 „Izglītības un zinātnes ministrijas nolikums", Izglītības un zinātnes ministrija īsteno valsts politiku izglītības un zinātnes politikas jomā. Zem šīs vispārējās funkcijas ietilpst virkne apakš funkciju. Arī telpu tehniskais nodrošinājums Izglītības un zinātnes ministrijas pakļautībā esošajām iestādēm, kuras uz to brīdi atradās īpašumā, ir savienojams ar valsts pārvaldes funkciju izglītības un zinātnes politikas jomā īstenošanu. Rīkojumā ir norādīts, ka īpašums tiek izmantots Izglītības un zinātnes ministrijas pakļautībā esošo iestāžu, kuras tieši nodarbojas ar

valsts politikas izglītības un zinātnes jomā realizēšanu, atrodas šajā īpašumā un uz īpašuma objekta bāzes veic savu darbību, īstenojot valsts politiku.

Īpašuma atrašanās vieta Rīgas centrā, pieejamība cilvēkiem ar īpašām vajadzībām, veiktie pielāgojumi ir tie apstākļi, kas raksturo īpašuma piemērotību to funkciju veikšanai, kuras tas uz to brīdi veica. Jautājums attiecībā uz nākotnē plānoto īpašuma izmantošanas veidu nav izskatāms šīs administratīvās lietas ietvaros, jo tas jau sasaucas ar to, ka pieteicēja it kā mēģinātu pieteikt savas īpašuma tiesības uz īpašumu un stāstītu, kādēļ ministrijai īpašums varētu nebūt vajadzīgs. Ne ministrija, ne valsts nekad nav paudusi iespēju atteikties no īpašuma tiesībām uz īpašumu.

Pieteicēja nepiekrīt argumentam, ka, nododot nekustamo īpašumu privātpersonas rīcībā, tiktu mainītas nomas maksas cenas. Valstij, pārvaldot nekustamo īpašumu, ir jārīkojas saskaņā ar likumu „Par valsts un pašvaldību finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanu". Šī likuma 3.pants nosaka to, ka manta iegūstama īpašumā vai nomā par iespējami zemāku cenu. Rezultātā valstij ir pamats satraukumam par to, ka, nododot nekustamo īpašumu īpašumtiesības privāto tiesību juridiskai personai, ministrijas padotības iestādēm nekustamā īpašuma telpas būs nepieciešams nomāt no privātpersonas par privātpersonas diktētām cenām.

Pieteicējai šobrīd ir nomas maksas parāds valstij. Ja tagad tiktu izdots labvēlīgs administratīvais akts, pieteicējas kā privatizācijas ierosinātājas tiesiskā interese uz nekustamo īpašumu nevarētu tikt realizēta.

Pieņemot Privatizācijas pabeigšanas likumu, valsts neparedzēja, ka visi valsts vai pašvaldības īpašuma objekti tiek nodoti privatizācijai. Šis likums nav paredzējis, ka valsts īpašums kā tiesību institūts beigtu pastāvēt. Šī likuma mērķis nebija atbrīvoties no visa valstij piederošā nekustamā īpašuma, bet gan radīt tiesiskā ceļā iespēju fiziskām un juridiskām personām iegūt īpašumā tos nekustamā īpašuma objektus, kas nav nepieciešami valstij valsts pārvaldes funkciju nodrošināšanai. Tādēļ pastāv noteikums, ka Ministru kabinets var pieņemt lēmumu par atteikumu. Šīs likuma normas ir piešķīrušas personām tiesības ierosināt privatizāciju, taču nav devušas tiesības saņemt 100% labvēlīgu lēmumu jebkurā ierosinājuma gadījumā.

Trešās personas valsts akciju sabiedrības „Valsts nekustamie īpašumi" pārstāve norādīja, ka Ministri kabineta 2007.gada 2.maija rīkojums ir pamatots. Tajā ir minēti visi iemesli, kādēļ ēka ir nepieciešama valsts pārvaldes funkciju veikšanai un visas iestādes, kas izmanto šo īpašumu. Pārstāve piebilda, ka Nekustamais īpašums ir iekļauta valsts aizsargājamo kultūras pieminekļu sarakstā.

Motīvu daļa

[8] Noklausoties lietas dalībnieku paskaidrojumus, izvērtējot lietas apstākļus un lietā esošos pierādījumus, tiesa secina, ka pieteicējas pieteikums ir apmierināms turpmāk minēto apsvērumu dēļ.

[9] Atbilstoši Latvijas Republikā spēkā esošajam tiesiskajam regulējumam privatizācija ir pasākumu kopums, kura rezultātā valsts vai pašvaldību īpašuma objektus iegūst īpašumā fiziskās vai juridiskās personas *(sk., piemēram, likuma „Par valsts un pašvaldību īpašuma objektu privatizāciju" I daļu, likuma „Par valsts un pašvaldību dzīvojamo māju privatizāciju" 1.panta 11.punktu, Valsts un pašvaldību īpašuma privatizācijas un privatizācijas sertifikātu izmantošanas pabeigšanas likuma 2.pantu)*.

Latvijas republikas Senāta Administratīvo lietu departaments (turpmāk – Senāts) savā praksē ir atzinis, ka privatizācijas process ir pakļauts administratīvo tiesu kontrolei, jo tas ir ar publiski tiesisku mērķi – ekonomiskās reformas ietvaros privatizēt valsts un pašvaldību īpašumu, kas nodrošina ekonomikas pāreju uz tirgus attiecību principiem *(sk. Senāta 2006.gada 24.janvāra sprieduma lietā Nr.SKA-21/2006 14.punktu; 2007.gada 12.marta lēmuma lietā Nr.SKA-260/2007 10.punktu; 2007.gada 23.maija lēmuma lietā Nr.SKA-251/2007 9.punktu; 2008.gada 28.aprīļa lēmuma lietā Nr.SKA-353/2008 5.punktu)*.

No iepriekš minētā secināms, ka administratīvo tiesu kompetencē ir pārbaudīt iestādes lēmumu vai rīcības tiesiskumu, kas attiecas uz valstij vai pašvaldībai piederošo objektu privatizāciju.

[10] Privatizācijas pabeigšanas likuma 5.panta pirmajā daļā noteikts, ka valsts īpašuma objekta privatizācijas ierosinājumu var iesniegt līdz 2006.gada 31.augustam. Saņemot privatizācijas ierosinājumu, Ministru kabinets saskaņā ar minētā likuma 6.panta otro daļu pieņem lēmumu par īpašuma objekta nodošanu privatizācijai vai arī pieņem pamatotu atteikumu par privatizācijas ierosinājuma noraidīšanu. Izlemjot minēto jautājumu, Ministru kabinets atbilstoši likuma 6.panta trešajai daļai izvērtē, vai attiecīgais īpašuma objekts ir nepieciešams valsts pārvaldes funkciju vai valsts komercdarbības veikšanai.

Pieteicēja lūgumu privatizēt Nekustamo īpašumu iesniedza 2002.gada 23.janvārī un atkārtoti 2005.gada 3.janvārī, tādējādi ievērojot privatizācijas ierosinājuma iesniegšanas termiņu. Izvērtējis minēto privatizācijas ierosinājumu, Ministru kabinets nolēma, ka Nekustamais īpašums ir nepieciešams valsts pārvaldes funkciju un uzdevumu īstenošanai izglītības un zinātnes politikas jomā. Rīkojumā norādīts, ka labums, ko iegūst sabiedrība noraidot pieteicējas privatizācijas ierosinājumu, ir lielāks nekā tās tiesisko interešu ierobežojums. Ja Nekustamais īpašums kļūs par privātīpašumu, telpu nomas maksa atbildīs komersanta peļņas gūšanai pielīdzinātām nekustamā īpašuma tirgus cenām. Līdz ar to Izglītības un zinātnes ministrijas padotības iestāžu darbības nodrošināšanai nepieciešamo telpu nomāšana būtu saistīta ar papildus finanšu ieguldījumiem, jo ministrijas rīcībā nav citu atbilstošu telpu. Nekustamais īpašums ir nepieciešams Izglītības un zinātnes ministrijas struktūrvienību un padotībā esošo iestāžu darbībai, lai nodrošinātu tām noteiktu valsts pārvaldes funkciju izpildi, tādējādi īstenojot valsts politiku izglītības jomā.

[11] Izlemjot, vai Nekustamais īpašums ir nododams privatizācijai, Ministru kabinetam ir jāizvērtē, vai īpašums ir nepieciešams valsts pārvaldes vai valsts komercdarbības veikšanai. Secinot, ka nekustamais īpašums ir nepieciešams valsts pārvaldes vai valsts komercdarbības veikšanai, Ministru kabinetam šī nepieciešamība ir jāpamato. Kā atzinis Senāts, pamatojumam nepietiek tikai ar norādi uz kādu no funkcijām. Īpašuma objekta nepieciešamība noteiktas funkcijas pildīšanai ir jāpamato ar konkrētiem apstākļiem un norādēm, kādā veidā objekts tiks izmantots. Turklāt šādai nepieciešamībai ir jābūt tagad vai vismaz paredzamā nākotnē esošai, nevis pamatotai ar varbūtību un iespējamiem plāniem kaut kad nākotnē (*sk. Senāta 2009.gada 11.jūnija sprieduma lietā Nr.SKA-210/2009 9.punktu*).

[12] Rīkojumā ir konstatēts, ka Ministru kabinets 1994.gada 22.novembrī apstiprināja rīkojumu Nr.507 „Par nekustamo īpašumu */adrese/*". Minētajā rīkojumā ir norādīts, ka Nekustamais īpašums ir saglabājams valsts īpašumā un nododams Izglītības un zinātnes ministrijai valdījumā, lai nekustamajā īpašumā izvietotu valsts uzņēmumu firmu „Izglītības apgāds".

Rīkojumā ir konstatēts, ka Nekustamajā īpašumā ir iznomātas telpas Studiju fondam, Izglītības satura un eksaminācijas centram, Latviešu valodas apguves valsts aģentūrai, valsts aģentūrai „Jaunatnes starptautisko programmu aģentūra" un Valsts pedagoģiski medicīniskajai komisijai.

Lietas materiālos ir 2004.gada 15.oktobrī noslēgts līgums starp pieteicēju un Izglītības un zinātnes ministrijas Studiju fondu par atsevišķu telpu iznomāšanu Nekustamajā īpašumā (*lietas II sējuma 46.-49.lapa un 116.-121.lapa*). Līgums ir noslēgts līdz 2010.gada 1.jūlijam.

Lietas materiālos ir 2008.gada 17.janvārī noslēgts līgums starp pieteicēju un Izglītības un zinātnes ministrijas Izglītības satura un eksaminācijas centru par atsevišķu telpu iznomāšanu Nekustamajā īpašumā (*lietas II sējuma 50.-54.lapa*). Līgums ir noslēgts līdz 2008.gada 31.decembrim (iepriekšējais nomas līgums noslēgts no 2003.gada 5.decembra līdz 2008.gada 31.cecembrim).

Lietas materiālos ir 2000.gada 17.novembrī noslēgts līgums starp pieteicēju un Latviešu valodas apguves Valsts programmas vadības vienību par atsevišķu telpu iznomāšanu Nekustamajā īpašumā (*lietas II sējuma 40.-44.lapa*). Līgums beidzies 2007.gada 31.oktobrī.

Lietas materiālos ir 2004.gada 22.novembrī noslēgts līgums starp pieteicēju un valsts aģentūru „Jaunatnes starptautisko programmu aģentūra" par atsevišķu telpu iznomāšanu Nekustamajā īpašumā (*lietas II sējuma 35.-36.lapa*). Līgums beidzies 2007.gada 30.aprīlī.

Lietas materiālos ir 2007.gada 2.aprīlī noslēgts līgums starp pieteicēju un Valsts speciālās izglītības centru par atsevišķu telpu iznomāšanu Nekustamajā īpašumā (*lietas II sējuma 29.-34.lapa, 123.lapa un 128.lapa*). Līgums ir noslēgts līdz 2010.gada 30.jūlijam.

Rīkojumā citi apstākļi nav norādīti.

Pārbaudot Rīkojuma pamatojumu, Administratīvā rajona tiesa konstatēja, ka lēmuma pamatojums nav pietiekams. Tiesas ieskatā lēmuma pamatojums būtu pietiekams, ja lēmumā būtu ietvertas konkrētas norādes, kādā veidā Nekustamais īpašums tiks izmantots. Piemēram, ka Nekustamais īpašums (kura sastāvā ir piecstāvu ēka) pilnībā vai lielākā tā daļa tiks izmantota Izglītības un zinātnes ministrijas konkrētu struktūrvienību vai iestāžu izvietošanai. Turklāt Nekustamā īpašuma izmantošanai ir jābūt iecerētai vismaz paredzamā nākotnē. Tomēr šādas konkrētas informācijas par nekustamā īpašuma izmantošanu Rīkojumā nav.

Privatizācijas pabeigšanas likuma 6.panta otrā daļa Ministru kabinetam uzliek pienākumu pamatot privatizācijas ierosinājuma atteikumu, tomēr šāds pamatojums Rīkojumā nav.

Kā pamatojums nevar kalpot arī tas, ka Nekustamais īpašums ir iekļauts valsts aizsargājamo kultūras pieminekļu sarakstā [7], jo tas nenorāda uz valsts pārvaldes funkciju veikšanu.

[13] No lietas materiāliem izriet Rīkojuma vēsturiskā pieņemšanas gaita. Materiālos ir Ekonomikas ministrijas 2003.gada 26.februāra vēstule Nr.1-255 Valsts kancelejai (*lietas I sējuma 149.lapa*). No tās izriet, ka sākotnēji nekustamais īpašums tika iekļauts Ministru kabineta rīkojuma projektā „Par valsts īpašuma objektu nodošanu privatizācijā", bet vēlāk Nekustamais īpašums tika izsvītrots no tā. Tā kā Nekustamais īpašums bija iekļauts privatizējamo objektu sarakstā, tad Ekonomikas ministrija virzīja izskatīšanai Ministru kabineta sēdē Ministru kabineta rīkojuma projektu „Par Ministru kabineta 1994.gada 22.novembra rīkojuma Nr.507 „Par nekustamo īpašumu */adrese/*" atzīšanu par spēku zaudējušu".

Lietas materiālos ir Finanšu ministrijas 2005.gada 22.jūnija vēstule Ekonomikas ministrijai Nr.38-0203/7267 (*lietas I sējuma 140.lapa*) un Tieslietu ministrijas 2005.gada 22.jūnija vēstule Nr.1-9.1/1627 Ekonomikas ministrijai (*lietas I sējuma 139.lapa*). No minētajām vēstulēm izriet, ka Finanšu ministrija un Tieslietu ministrija atbalsta Ekonomikas ministrijas sagatavoto Ministru kabineta rīkojuma projektu „Par Ministru kabineta 1994.gada 22.novembra rīkojuma Nr.507 „Par nekustamo īpašumu */adrese/*" atzīšanu par spēku zaudējušu". Ekonomikas ministrija 2005.gada 1.jūlijā ar vēstuli Nr.1357 ir virzījusi Ministru kabineta rīkojuma projektu „Par Ministru kabineta 1994.gada 22.novembra rīkojuma Nr.507 „Par nekustamo īpašumu */adrese/*" atzīšanu par spēku zaudējušu" izskatīšanai Ministru kabineta sēdē (*lietas I sējuma 133.135.lapa*).

Lietas materiālos ir Izglītības un zinātnes ministrijas 2006.gada 12.jūlija vēstule Nr.1-10/3763 Ekonomikas ministrijai (*lietas I sējuma 103.-104.lapa*). No minētās vēstules izriet, ka Izglītības un zinātnes ministrija neatbalsta Nekustamā īpašuma nodošanu privatizācijai un ir sagatavojusi Ministru kabineta rīkojuma projektu „Par atteikumu nodot privatizācijai valsts īpašumu */adrese/*".

Lietas materiālos ir Ekonomikas ministrijas 2006.gada 31.augusta vēstule Nr.1-8577 Ministru prezidentam (*lietas I sējuma 88.-90.lapa*). No minētās vēstules izriet, ka Ekonomikas ministrija iesniedz izskatīšanai Ministru kabineta sēdē Ministru kabineta rīkojuma projektu „Par valsts nekustamā īpašuma */adrese/*. kadastra Nr.*/kadastra apzīmējums/* nodošanu privatizācijai" un Izglītības un zinātnes ministrijas sagatavoto Ministru kabineta rīkojuma projektu „Par atteikumu nodot privatizācijai valsts īpašumu */adrese/*".

Lietas materiālos ir paskaidrojuma raksts par Ministru kabineta rīkojuma projektu „Par atteikumu nodot privatizācijai valsts īpašumu */adrese/*", kas pievienots Ekonomikas ministrijas 2006.gada 31.augusta vēstulei Nr.1-8577 Ministru prezidentam (*lietas I sējuma 55.-56.lapa*). Paskaidrojumā ir norādīts, ka Nekustamajā īpašumā ir iznomātas telpas Izglītības un zinātnes ministrijas Valsts pedagoģiski medicīniskajai komisijai, ministrijas padotības valsts iestādēm – Studiju fondam, valsts aģentūrai „Jaunatnes starptautisko programmu aģentūra", Izglītības satura

un eksaminācijas centram un Latviešu valodas apguves valsts aģentūrai. Nekustamais īpašums ir nepieciešams Izglītības un zinātnes ministrijas un tās padotības iestāžu darbībai, lai nodrošinātu valsts noteikto izglītības funkcijas un uzdevumus izglītības jomā. Nekustamajā īpašumā ir izbūvēts pacēlājs (lifts) personām ar īpašām vajadzībām. Paskaidrojuma rakstā norādīts, ka telpu nomas maksa valsts īpašuma objektā tiks pielīdzināta nekustamā īpašuma tirgus cenām, komersanta peļņas gūšanas nolūkā. Līdz ar to ministrijas padotības iestāžu darbības nodrošināšanai nepieciešamo telpu nomāšana būtu saistīta ar papildu finanšu ieguldījumiem no valsts budžeta līdzekļiem, jo ministrijas rīcībā nav citu atbilstošu telpu.

No minētajiem lietas materiāliem tiesa nekonstatē papildus norādes uz Rīkojuma pamatojumu, uz kuru balstoties Ministru kabinets noraida privatizācijas ierosinājumu.

[14] Atbildētājs uzskata [3.6; 3.7; 5], ka izdodot Rīkojumu, valsts intereses ir nodrošināt iespēju valsts iestādēm bez atlīdzības lietot valsts īpašumu. Nevar tikt saglabāta prakse nodot privatizācijai nekustamos īpašumus, kurus pēc tam valsts iestādes ir spiestas nomāt no privātīpašniekiem.

Tiesa piekrīt pieteicējai [6], ka laikā, kad tiek pieņemts Rīkojums, spēkā ir cits Ministru kabineta rīkojums – 2006.gada 9.maija rīkojums Nr.319 „Par valsts nekustamā īpašuma vienotas pārvaldīšanas un apsaimniekošanas koncepciju". Minētā koncepcija atbalsta Valsts nekustamā īpašuma vienotas pārvaldīšanas un apsaimniekošanas koncepcijas IV nodaļā ietverto risinājuma 2.variantu (1.punkts). Šis variants, savukārt, paredz pakāpeniski pāriet uz tirgus nomas maksu par valsts nekustamo īpašumu lietošanu, ievērojot gadskārtējā valsts budžeta finansiālās iespējas un saskaņojot katrā konkrētā gadījumā ikgadējo nomas maksas apmēru ar attiecīgo nozaru ministriju un Finanšu ministriju (9.punkts).

Tādējādi valsts konceptuāli nav paredzējusi valsts iestādēm bez atlīdzības lietot valsts īpašumu, bet gan ir paredzējusi ieviest tirgus principus nomas attiecībās.

[15] Tas, ka Ministru kabinetam nav bijis noteikts plāns Nekustamā īpašuma pielietošanai, apstiprinās arī ar Ministru kabineta 2008.gada 30.jūnija rīkojumu Nr.363 „Par valsts nekustamā īpašuma nodošanu Finanšu ministrijas un Zemkopības ministrijas valdījumā". No rīkojuma izriet, ka Izglītības un zinātnes ministrija nodod Nekustamo īpašumu Finanšu ministrijas valdījumā (rīkojuma 1.4.punkts). Paskaidrojuma rakstā par Ministru kabineta rīkojuma projektu „Par valsts nekustamā īpašuma nodošanu Finanšu ministrijas un Zemkopības ministrijas valdījumā" norādīts, ka rīkojuma projekts sagatavots, izpildot Ministru kabineta 2006.gada 9.maija rīkojuma Nr.319 „Par Valsts nekustamā īpašuma vienotas pārvaldīšanas un apsaimniekošanas koncepciju" 8.3.1.punktā noteikto. Saskaņā ar minēto normu valsts nekustamie īpašumi, kuri ir nepieciešami izglītības un zinātnes funkciju nodrošināšanai, saglabājami Izglītības un zinātnes ministrijas, augstskolu, zinātnisko institūtu valdījumā. Paskaidrojuma rakstā norādīts: tā kā ministrijas funkcijas ir izstrādāt izglītības, zinātnes, sporta un valsts valodas politiku, nevis apsaimniekot nekustamos īpašumus, kā arī ņemot vērā to, ka Nekustamā īpašuma apsaimniekošanai nepieciešams piesaistīt ievērojamus finanšu līdzekļus, lietderīgāk ir nodot to Finanšu ministrijas valdījumā un valsts akciju sabiedrības „Valsts nekustamie īpašumi" pārvaldīšanā. Izglītības un zinātnes ministrijas padotības iestādēm ir saglabājamas *iespējas* lietot Nekustamo īpašumu to darbības nodrošināšanai nepieciešamajā platībā.

Lietas materiālos ir 2008.gada 3.septembra akts par Nekustamā īpašuma pārņemšanu Finanšu ministrijas valdījumā un valsts akciju sabiedrības „valsts nekustamie īpašumi" pārvaldīšanā (*lietas II sējuma 65.-69.lapa*). Aktam pielikumā ir pieteicējas noslēgtie nomas līgumi (*lietas II sējuma 70.lapa*), no kuriem neapstiprinās atbildētāja *nodoms* lietot nekustamo īpašumu Izglītības un zinātnes ministrijas funkciju nodrošināšanai.

[16] Privatizācijas pabeigšanas likuma 6.pantā, kas noteic, ka Ministru kabinets, lemjot par tās īpašuma objekta nodošanu privatizācijai, izvērtē, vai tas nav nepieciešams valsts pārvaldes funkciju veikšanai, nav minēts, pēc kādiem kritērijiem minētā nepieciešamība būtu nosakāma. Taču ņemot vērā, kā norādīts sprieduma iepriekšējos punktos, ka lēmums, ar kuru tiek atteikts kāda objekta privatizācijas ierosinājums, ir jāpamato, tiesa atzīst, ka gadījumā, ja Ministru kabinets

šādu pamatojumu nav devis, vai tas nav pietiekams, tiesa, pārbaudot Rīkojuma tiesiskumu un lemjot par labvēlīga administratīvā akta izdošanu, var ņemt vērā tādus kritērijus, kādi ir izstrādāti, lai izvērtētu valsts īpašuma objektu nepieciešamību valsts pārvaldes funkciju veikšanai. Šādi kritēriji ir uzskaitīti Ministru kabineta 2005.gada 30.augusta instrukcijas Nr.9 „Instrukcija par Ministru kabineta rīkojumu projektu sagatavošanu par valsts īpašuma objektu un zemesgabalu nodošanu privatizācijai" 3.punktā, tostarp, vai objekta iznomātā daļa pārsniedz pusi no objekta kopējās platības un objekta nomas līguma atlikušais darbības termiņš nav mazāks par pieciem gadiem (no privatizācijas ierosinājuma reģistrēšanas brīža).

Lietas materiālos ir 2001.gada 13.decembrī starp pieteicēju un Izglītības un zinātnes ministrijas valsts sekretāru noslēgts Nekustamā īpašuma nomas līgums Nr.2035-2001 (*lietas I sējuma 192.-196.lapa*). Nomas līguma termiņš ir 2026.gada 31.decembris. No līguma izriet, ka Nekustamo īpašumu pieteicēja izmanto pieteicējas statūtos paredzētās uzņēmējdarbības veikšanai, tai skaitā izglītības iestāžu apgādei ar cenu atlaidi par mācību līdzekļiem, humānās palīdzības saņemšanai, apstrādei un nosūtīšanai izglītības iestādēm u.c. (līguma 1.5.punkts). Līgumā puses ir vienojušās par nomas maksu, kas ir 18 876 Ls par gada ceturksni (līguma 3.1.punkts). Puses ir vienojušās par norēķina kārtību, proti, 2 831,40 Ls nomnieks pārskaita iznomātājam avansā par vienu ceturksni uz priekšu, daļu no nomas maksas nomnieks iegulda Nekustamā īpašuma apsaimniekošanā un uzturēšanā, un atlikušo nomas maksu ieskaita tajos ieguldījumos, kurus nomnieks izdara Nekustamajā īpašumā (līguma 3.2.punkts, līguma 2.pielikums). Nomniekam ir tiesības uz neatdalāmo nepieciešamo un derīgo ieguldījumu atzīšanu un atlīdzināšanu tajā daļā, kas pārsniedz norēķinu kārtībā minēto (līguma5.5.punkts).

Tiesa secina, ka pieteicēja atbilst Ministru kabineta 2005.gada 30.augusta instrukcijas Nr.9 „Instrukcija par Ministru kabineta rīkojumu projektu sagatavošanu par valsts īpašuma objektu un zemesgabalu nodošanu privatizācijai" 3.punktā minētajam nosacījumam: objekta iznomātā daļa pārsniedz pusi no objekta kopējās platības un objekta nomas līguma atlikušais darbības termiņš nav mazāks par pieciem gadiem (no privatizācijas ierosinājuma reģistrēšanas brīža). Tādējādi pastāv apstākļi, lai Nekustamo īpašumu nodotu privatizācijai.

Lietas materiālos ir 2010.gada 5.marta brīdinājums Nr.18/3260 par līgumsaistību izpildi un līguma izbeigšanu (*lietas II sējuma 135.lapa*). No brīdinājuma izriet, ka pieteicējai uz 2010.gada 25.februāri izveidojies 80576,03 latu (nomas maksa un līgumsods) liels parāds par Nekustamā īpašuma nomu. Lietas materiālos ir 2010.gada 1.aprīļa pieteicējas prasības pieteikums Rīgas Centra rajona tiesai par nomas līguma atzīšanu par pārjaunotu un pārjaunojuma izteikšanu rakstveidā (*lietas II sējuma 136.-138.lapa*). Tādējādi pastāv strīds par nomas līguma izpildi, tomēr šāds apstāklis ir vērtējams Nekustamā īpašuma privatizācijas procesā.

[17] Ņemot vērā augstāk minēto, tiesa nonāk pie secinājuma, ka Ministru kabineta 2007.gada 2.maija rīkojums Nr.237 (protokols Nr.26 2.§) ir nepamatots un prettiesisks, tādēļ atceļams, bet SIA „Izglītības apgāds" pieteikums apmierināms.

[18] Tā kā pieteikums tiek apmierināts, pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma126.panta pirmo daļu, atbildētājam nosakāms pienākums atlīdzināt pieteicējai samaksāto valsts nodevu 10 latu apmērā.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 246.-251., 253.panta pirmo daļu, 254.panta pirmo un otro daļu, 289.-291.pantu, Administratīvā rajona tiesa

nosprieda:

1. **Apmierināt** sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Izglītības apgāds" pieteikumu par Ministru kabineta 2007.gada 2.maija rīkojuma Nr.237 (protokols Nr.26 2.§) atcelšanu un jauna administratīvā akta izdošanu.

2. Uzdot Ministru kabinetam četru mēnešu laikā no sprieduma spēkā stāšanās dienas pieņemt lēmumu par nekustamā īpašuma */adrese/*, kas sastāv no zemes gabala 1233 m^2 platībā (zemes vienības kadastra apzīmējums */kadastra apzīmējums/*), uz kuru atrodas piecstāvu ēka (būves kadastra apzīmējums */kadastra apzīmējums/*) un pagrabs zem pagalma (būves kadastra apzīmējums */kadastra apzīmējums/*) nodošanu privatizācijai.

3. Uzlikt par pienākumu Latvijas Republikai atlīdzināt sabiedrībai ar ierobežotu atbildību „Izglītības apgāds" valsts nodevu 10 latu apmērā

Spriedumu var pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā divdesmit dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, iesniedzot apelācijas sūdzību Administratīvās rajona tiesas Rīgas tiesu namā.

Tiesnese (paraksts) S.Audzere

NORAKSTS PAREIZS
Administratīvās rajona tiesas
tiesnese_____S.Audzere
Rīgā, 2010.gada 28.aprīlī